

KOIVISTON viesti

Nro 12 Joulukuu 2011

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Kirkkopyhän viettoa Särkisalossa

Matti J. Hilska

Kirkkoherra Jouko Pukari ehdotti aikoinaan, että koivistolaiset viettäisivät omaa Kirkkopyhää silloisen Särkisalonsa kauniissa saaristolokunnassa.

Perusteluksi hän mainitsi Saarenpäästä, (Hyttölästä) Patalasta ja Eistilästä Särkisaloon asutetut evakot. Ehdotus sai laajaa kannatusta ja Kirkkopyhää on vietetty yli 30 vuoden ajan.

Kirkkoväki on muodostunut etupäässä Perniön, Salon ja Turun koivistolaisista. Aikoinaan Porvoolaiset ovat ilahduttaneet Kirkkokonsertilla. Kirkkopyhää on vietetty aina syyskuun puolivälissä. Osallistujia on ollut 40-50 henkilöä. Tämän vuoden kirkkopyhää saimme viettää aurinkoisena syyskuun 18. päivänä. Ehtoolispöytäkäynnissä saimme ihaila Koiviston kirkon kaunista kasukkaa, joka oli kappalaisemme Jaako Lakseniuksen yllä. Kaapu on saatu Angelniemen kirkosta Sär-

Kesellä kappalainen Jaako Lasenius yllään Koiviston seurakunnan vanha kasukka. Vasemmalla Esteri Kaskinen o.s Ruottu ja oikealla Jenny Nyman o.s Passoja Koiviston kansallispuvuissa.

Ahti Kaukiainen ja Jenny Nyman laskemassa kukkatervehdystä Koivistolaisten muistokivelle

Aurinkoinen kirkkosali

kisalonsa kirkkoon säilytettäväksi kirkkoherra Koivunevan toimesta. Kirkonmenojen jälkeen kokoontuimme hetkeksi Koivistolaisten muistokiven ääreen muistaen poisnukkuneita Koivistolaisia joita Särkisaloon on haudattu yli 100.

Muistotilaisuuden jälkeen kokoontuimme Särkisalokotiin kirkkokahville. Tilaisuudessa saimme kuulla Marja-Liisa Kitulan kaunista laulua Vesa-matti Tastulan säestyksellä. Jenny Nyman luki Eila Raaskan muistelmaa ”miä mänin mummon

kans kirkkoo” sekä otteen Kaisu-Leena Pielan kirjasta: Lapsuuteni Kirkkotie. Esteri Kaskinen esitti kaksi mieliinpainuvaa runoa ja Ahti Kaukiainen kertoi kotiseutumatkastaan. Tilaisuus päättyi yhteislauluun sekä iloiseen haasteluhetkeen.

Seuraavan kirkkopyhän vieton yhteyteen toivoisin lisättävän osioita, joilla saataisiin myös nuorempaa väkeä mukaan, sillä tämänkaltaisista tapahtumista jää kauniita ja korvaamattomia muistoja.

Esteri Kaskinen ja kirkkoväkeä

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Arvokasta aikaa

Lueskelin lehtiä. Kirjoituksissa pohdittiin, kuinka paljon ajastamme annamme työhömmme läheisten ihmisten kustannuksella ja kuinka arvokkaaksi aika on tullut. Kehotus oli, että antaisimme aikaa sille, minkä koemme arvokkaimmaksi. Itku ja nauru pääsivät yhtä aikaa lauseesta: ”työnantaja ei haudallasi haravoi”. Samaisessa jutussa kerrottiin vielä, että aikaisemmin pienin sosiaalinen yksikkö oli perhe, nykyisin se on yksilö itse.

Joulu on onneksi edelleen perheelle omistettua aikaa. Joulunvieton perinteessä keskeisenä oli oman perheen kanssa ajan viettäminen, yhteen kokoontuminen, toistensa muistaminen, ilahduttaminen. Vasta Tapaninpäivänä lähdettiin ajelulle, kyläilemään. Jaamme joulumme niidenkin perheenjäsenten kanssa, jotka enää eivät kanssamme ole. Hautausmaalla käydään usein monen sukupolven voimin yhdessä. Tuntuu, kun haudalle kynttilää sytyttäessä käväisisimme läheistemme luona, tervehtimässä ja kuulemassa heidän kuulumisensa, kannustamisensa, välittämisenä ja samalla käymme ajatuksissamme kertomassa, että yhä vielä heitä rakastamme ja koemme kiitollisuutta heistä. Heikki Salon laulun sanojen mukaan: ”On niitä jotka hukkuu aikaan ja historiaan, joista kirjoissa ei mainita sanaakaan, mutta jotka jäävät ihmisten muistoihin, ystävilleen antaa voimaa sieltäkin!” Kun hautausmaa loistaa kynttilämerenä, kun perheet kokoontuvat saunapuhutaina yhteisen joulupöydän ääreen, kun on aika todeta joulurauhan laskeutuneen, on lähempänä omaa perhettään, kuin kenties koskaan muulloin.

Tai ehkä ei sittenkään. Kaikkein lähimpänä oma perhe, omat rakkaat ovat silloin kun muu maailma tuntuu olevan vastaan, kun elämän suuret kriisit kohtaavat. Hädän tullen siellä he ovat, omat vanhemmat, omat lapset, sisaret, veljet. Ja vaikka he eivät olisi siinä paikalla, läsnä, ovat he meissä, turvaamassa selustaamme yksinäisyydenkin hetkellä. Itse en ainakaan tiedä suurempaa rakkautta, kuin mitä vanhemmat lastaan kohtaan tuntevat. Rakkautta, joka ei aseta ehtoja tai vaatimuksia. Rakkautta, joka osoittaa että ihminen riittää sellaisenaan. Pyyteetöntä rakkautta.

Vietimmepä joulua yksin tai yhdessä, lähellä tai kaukana meille tärkeistä ihmisistä, voimme joulun rauhan keskellä kokea suurta yhteenkuuluvuutta menneiden, olevien ja tulevien sukupolvien kanssa. Joulu on rakkautta, jatkuvuuden, hyvän tahdon ja valon juhla.

Hyvää joulua teille kaikille.

Hartaast'

Sinun kuninkaasi tulee sinulle

”Sinun Kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja Auttaja Hän on, on nöyrä, ja ratsastaa aasilla, aasin tamman varsalla.” (Sakaria 9: 9)

Mitähän Sinä mahdat odottaa adventin aikana vuonna 2011? Meillä iäkkäämmillä on ollut jo monta odotuksen vuotta. Enimmäkseen me odotamme lapsiamme, lapsenlapsiamme tai jotain rakasta ystäväämme käymään luonamme. Ehkä me emme itse olekaan enää niin joustavia lähtemään kodistamme toisten luokse. Kuningasta tuskin odotamme pieneen kotiimme, emme edes presidenttiä.

Pimeän keskellä odotamme valoisampaa aikaa, odotamme taas auringon valoa ja heräävää aamua. Pimeä kuluttaa ja masentaa mieltämme. Sytyttemme kynttilöitä ja tuikkuja. Lyhdyt otetaan säilöstä ja levitellään pitkin puutarhaa ja rakkaitten haidoille. Hetkeksi saamme lohtua ja iloa liekistä, joka valaisee ja lämmittää. Kokonaisvaltainen pimeys ympärillä kuitenkin kouristelee ja väsyttää. Ilo katoaa.

Sakaria pyytää iloitsemaan, vieläpä suuresti, sillä hänen uskonsa silmät näkevät tulevan Messiaan, Kuninkaansa, joka lähestyy ratsastaen aasilla, aasin varsalla. Hän kehottaa koko kansaansa yhtymään iloon, sillä tuo tuleva Kuningas on sydänten valtias, nöyrä ja hiljainen.

Sakariaan ajoista on pitkä matka tänne Suomen pimeään syksyyn. Sieltä on vuosisatoja, vuosituhansia. Onko mitään Kuningasta odotettavissa vai onko Hän jo tul-

lut? – Ajanlaskun alussa tapahtui juuri tuo, mitä Sakaria ennusti. Ensimmäisenä adventtina me toistamme tätä samaa näytelmää: Lapset tuovat palmun lehviä Kuninkaalle, joka ratsastaa Jerusalemiin aasin varsalla. Lapset laulavat ”Hoosiannaa”, Herra auta, Herra armahda. Itsekin yhdymme samaan rukoukseen ja luotamme siihen, että tämä Siionin Kuningas on meidänkin Messiamme, Kuninkaamme.

Jos kuuntelet tarkkaan, voit aistia, miten Kuninkaasi kolkuttaa sydämesi ovelle. Hän tulee hiljaisena, Hän tahoo tulla pimeästä yöstä sinun sydämesi talliin ja synnyttää siellä uskon. Mutta Hän tulee vain Sinun kutsustasi, Sinun toivomuksestasi. Hän ei tyrkytä, ei pakota Sinua avaamaan. Mutta kokemuksesta tiedän, että valo syttyy pimeyteesi, kun Jeesus astuu sydämesi huoneeseen. Hän puhdistaa ajallisen kuonan ja lian rakkautensa tulella. Vanhurskaus ja apu tulevat käsin kosketeltavaksi. Joululaulu alkaa helistä uudella tavalla, kun soittimesi virittää Mestarin käsissä; poissa melun ja hälinän keskeltä, kodissasi, kirkossasi tai missä Sinulla onkaan tilaisuus olla kahden Kuninkaasi kanssa.

”Iloitse suuresti, riemuitse, sillä sinun Kuninkaasi tulee Sinulle” Ystävänä! Hän siunatkoon Sinun joulusi rauhan ja rakkauden lahjoilla.

Joulurauhan ja siunauksen toivotuksin Valma Luukka

*”Iloitse suuresti,
riemuitse*

Olavi Piironen ikuisti viime kesäisillä Koiviston-juhlilla Lahdessa Koiviston Kirkossa käytössä olleen kasukan. Kasukalla on ikää jo noin 100 vuotta.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena: studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/ tai disketti, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen: **Studio Salokannel & Toivonen, Koiviston Viesti** p. 03 7824 553 **Rauhankatu 8, 15110 Lahti.**

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin. Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 7e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Suomen Koivisto-Seura ry toivottaa jäsenilleen ja ystävilleen Rauhaisaa Joulunaikaa ja Hyvää Uutta Vuotta 2012!

Jorma Kallonen

Suomen Koivisto-Seura ry:n vuosikokous ja talvijuhla

Porvoon Ravintola Iiriksessä

lauantaina 17.3.2012

Johtokunta

Seimi Turun Kotiseutumuseon näyttelystä.

Rakas puolisoni, isämme, isoisämme,
vuorineuvos

Reino Sakari SALO

s. 20.2.1920 Helsinki
k. 1.12.2011 Rauma

*Niin kuin kulku kaiken olevan,
Niin myös ompe ihmiselon laki:
Niin hän soti halki maailman,
kamppaili ja onneansa haki.*

*Monet parhaat vuodet miehuuden
hän sai kestää myrskyt, tuulet, sateet.
Poissa oli päivä kultainen,
valvoivat vain elon vallat kateet.*

*Mutta paikallansa seisoi mies,
vankkumaton, niin kuin tammen juurta,
joka elon uljaan maalin ties:
tehdä sukupolven työtä, suurta!*

*Vibdoin ehtoopuolella elämän
tyynenä hän katsoo menneisyyteen:
lasten suvun uuden eteen hän
kaiken teki, ei vuoks' oman pyyteen.*

Uuno Talvio, Mies

Reinoa kaivaten

Aila

Pirkko ja Antti, Essi, Anssi

Risto ja Eeva, Juhani ja Hanna, Jouni ja Irene, Jouko ja Essi

Maria ja Ilkka, Jaakko ja Teiju, Iiro

Katri ja Vesa, Walter, Sakari, Severi, Werner

Sukulaiset ja ystävät

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että Rakkaamme siunataan
Rauman Pyhän Ristin kirkossa, lauantaina 17.12.2011
kello 11.00, jonka jälkeen muistotilaisuus omaisille ja ystäville
Aarnkarissa, Purjehtijankatu 68, Rauma.

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Vuosi alkaa auttamattomasti läheltä loppuaan. Joulun on jo ovella, mutta talvi antaa odottaa itseään. Liekö säätiloissa palattu takavuosien tahtiin, kun lunta ei ole näkynyt vielä lainkaan ainakaan täällä eteläisessä Suomessa.

Koivisto-Seuran puheenjohtajan näkökulmasta päättymässä oleva vuosi on ollut varsin hyvä. Toiminnalle asetetut tavoitteet on saavutettu lähes täysin ja talouden kehitys on ollut vähintään tyydyttävä. Jäsenistö on osallistunut toimintaan aktiivisesti, mistä hyvänä osoituksena olivat mm. kesän Koivistojuhlat Lahdessa. Syksyllä Porvoossa pidetyssä yhteistyöseminaarissa oli tekemisen meininki ja johtokunnalle tuli paljon terveisiä toiminnan kehittämiseen tuleville vuosille. Ne konkretisoituvat varmasti johtokunnan käynnistämässä strategiatyössä. Erinomainen osoitus kentän aktiivisuudesta oli turkulaisten aikaansaama Koiviston nukke, jota oli kaivattu useita vuosia.

Hyvillä mielin voimme rauhoittua ainakin hetkeksi joulun viettoon ja vastaanottamaan uutta vuotta, joka toki tuo mukanaan uusia haasteita mutta varmasti myös uusia mahdollisuuksia. Varmuudella se talvikin vielä tulee. Ehkäpä jo jouluna saamme nauttia uuden lumen raikkaudesta. ja vaikka lunta ei tulisikaan, nauttikaamme joulun tuomasta rauhasta ja kootkaamme voimia tulevan vuoden haasteisiin ja tapahtumiin. Koivisto-Seuran osalta niistä keskustelemme laajemmin vuosikokouksessa Porvoossa 17.3.2012, jonne toivon mahdollisimman monen saapuvan.

Kiitos kaikille toimijoille ja lukijoillemme kuluneesta vuodesta.

Hyvää Joulua ja kaikkea hyvää vuodelle 2012

Jiivee

**Suomen
Koivisto-Seura ry.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseitteenä
- järjestää kotiseututalouksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838

Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651

Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601

Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Seppo Mäkinen, Kouvola. 040-506 0430
varalla Martti Karvonen, Kausala
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
puh. 040-5811 642
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397

koivisto-saatio@kolumbus.fi

Suu nauraa, vaik syvän itkiis

Kemiönsaaren karjalaiset muistelevat

Kemiön seudun Karjalaiset r.y. on vihdoin saanut toteutettua haaveensa, karjalaisten muistelmateoksen. Muistelmakirja julkistettiin Kemiössä 2.11.2011. Aloitte muistelmahankkeesta tuli Hembygdskansarna i Kimitobygdennin, kotiseutujärjestön, puolelta. Hekin olivat huolissaan Karjalan Evakkojen nopeasta vähenemisestä. Suunnitelmallista haastattelua ei ollut aiemmin tehty.

Hanke oli voimain ponnistus kahdelle pienelle yhdistykselle. Sitä tukivat rahallisesti useat karjalaiset että ruotsinkieliset säätiöt ja rahastot, mm. Koivisto-säätiö sekä Kemiön saaren kunta. Suurimman murheen ja työn hankkeen puolesta teki Kemiön seudun Karjalaiset r.y. puheenjohtaja Tiina Torkkeli-Pitkäranta.

Haastattelut tehtiin vuosina 2007-2008, haastattelijana Arja Noponen. Haastattelut rajattiin Karjalan kannaksen evakoihin. Haastateltuja oli kaikkiaan 22 henkilöä, joista 17 oli Koivistolta ja muut Säkijärveltä, Räisälästä, Uudeltakirkolta ja Kanneljärveltä. Lähes kaikki Kemiön saarella asuneita, vain kaksi on ollut pitkään poissa saarelta. Heilläkin on kui-

tenkin suhteet Kemiöön säilyneet.

Haastateltavat olivat syntyneet vuosina 1913-1937 ja iältään 71-94-vuotiaita. Haastatteluilla oli, voi sanoa, viimeinen tilaisuus, sillä haastatelluista kuusi on jo ehtinyt kuolla.

Hanke sisälsi enemmän kuin pelkkiä muistelmia tapahtumista ja kokemuksilta ennen sotia, sen aikana ja jälkeen. Haastatteluilla pyrittiin selvittämään myös mm. mitä tapahtui karjalaiselle identiteetille ja murteelle. Lisäksi oliko karjalaisuudella ollut paikalliselle kulttuuriympäristölle ja väestölle mitään annettavaa.

Tutkimuksesta selvisi ainakin se, että karjalassa syntyneillä on edelleen haikeutta "kotiin karjalaan", sitä todistaa hyvin se, että lähes kaikki ovat tehneet kotiseutumatkkoja synnyinseudulle.

Suuria sopeutumisasikeuksia ei monikaan valittanut. Kemiössä syntyneistä hyvin monesta on tullut kaksikielinen, jo siksin, että suomenkielisiä kouluja oli harvemmassa. Lukio tason kouluja ei ole vielä.

Paikallinen sanomalehti Anonsbladet oli lähes poikkeuksetta ruotsin kielinen, virallisesti se

julisti olleensa kaksikielinen vuodesta 1958. Siitä on tultu hiljalleen tähän päivään jolloin sitä voi sanoa kaksikieliseksi. Ehkä lehti aiemmin olikin pelkkä Ilmoituslehti, ilman montakaan artikkelia, esim. kunnan tekemisistä.

Terveyspalvelut saivat kiitosta. Suomenkielistä palvelua sai hyvin, sen ymmärtää kun terveysalan henkilökunta oli paremmin koulutettu kuin ehkä muut palveluamatit.

Kauppa-apulaiset sitä vastoin saivat moitteita. Eräskin Taalintehtaalla asunut evakko kertoi myyjättärien hävinneen kaupasta kun suomalaisiksi tiedetty astui kappaan.

Moni sanoi olevansa kemiöläinen vaikka olisikin sydämeltään edelleen karjalainen.

Kemiön kotiseutumuseo Sagalund on luvannut arkistoida haastattelut.

Karjalaisuuden vaaliminen lienee ollut alussa voimakasta Kemiössäkin, mutta ajan kuluessa muistelut loppuivat muistelijoiden mukana.

Kirjanen "Suu nauraa, vaik syvän itkiis" on kokoon pantu pienestä määrästä haastatteluja,

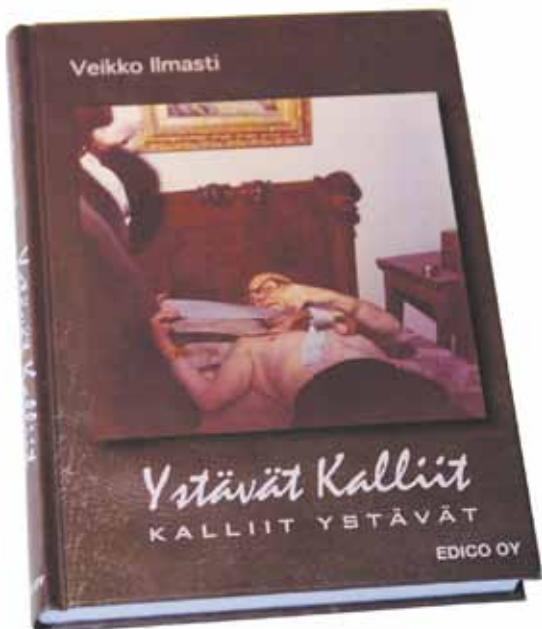

halukkaita ei tainnut löytyä tarpeeksi. Haastattelujen suhteen viimeinen mahdollisuus on mennyt ohi jo aikoja sitten. Siksi karjalaisuuden kokonaiskuvan saamiseksi on usein tässä kirjassa lainattu jo olemassa olevia, aivan oikein, muun muassa Leena Rossin ja Pirkko Sallinen-Gimplin teoksia.

Karjalais-seurojen toiminta on loppunut jo monella paikkakunnalla. Jos mukaan ei ole saatu seuraavia sukupolvia niin evakkojen haudatkin kaivetaan ylös tilanpuutteen vuoksi.

Veli Hämäläinen, muistelmissa mukana ja edelleen KesäKemiöläinen

Veikko Ilmasti – monessa mukana

Joskus suomalaisen yrittäjän ja viennin harjoittajan elämä on satua ihmeellisempää.

Kirja on yhteenveto suomalaisen yrittäjän yli 50 vuoden aikana kokemasta, ihmeellisestä yrittäjäelämästä – kirjoittaa Veikko Ilmasti kirjansa johdannossa.

Voisi ajatella, että Veikko Ilmastiin kirja Ystävät Kalliit, kalliit ystävät olisi perinteinen muistelukirja ja Veikolla vähän keskimääräistä enemmän muisteltavaa, onhan kannen kuvassa itse Kekkonen. Kirjan sivuilla esiintyvät niin suurlähettiläät ja valtiojohtajat kuin kansainvälisten yritysten johto. Toisaalta sivuilta löytyy tutumpiakin hahmoja: Patentti- ja rekisterihalli-

tuksen pääjohtaja Erkki Tuuli, Martti Hoikkala Makslahden Kurkelasta ja Aku Ankkakin, joka oli tuhota yhden patentoidun vientituotteen synnyn. Ilmasti on toki ollut monessa mukana ja kirjan 100 tosikertomusta vuosilta 1960-2011 ovat tästä vankka todiste.

Toisaalta voisi ajatella, että kirjassa olisi katkeran yrittäjän vuodatusta. "Yrittäjänä minun kohdalleni on osunut "viimeisen päälle" hiottua kieroilua; sopimusten, testien osalta ja menetetyt luottamuksen tuomaa pettymystä. Oma viisauteni on ollut aina niin vajaavaista, että se on ruokkinut sinisilmäistä sopimusosapuolen yhteistyöodotusta. Tämä on tarjonnut tilaisuuden vastapuolen väärinkäytöksille, jopa tuote varkauksille". Mutta Veikko Ilmasti

osoittaa olevansa aito Koiviston poika, myönteinen ja luova maailmankansalainen, jonka uskomaton keksijän, yrittäjän ja rohkean tiennäyttäjän ura sopisi esikuvaksi jokaiselle tuotekehittäjälle, innovaattorille ja teollisuusministeriön vienninedistäjälle. Sama sukupolvi, joka piti huolta Suomen valtiollisesta itsenäisyydestä, on pitänyt huolta myös Suomen jälleenrakennuksesta ja Ilmastiin kaltaisten yrittäjien tavoin myös maamme teknologisesti kehityksestä ja siten taloudellisesta itsenäisyydestä. Ilmastiin kirja sopisi Aalto-yliopiston opiskelijoiden pakolliseen oppimäärään.

Veikko Ilmasti, Ystävät kalliit kalliit ystävät, Edico Oy, 2011, ISBN 978-952-5708-70-7. Myyntihinta 34,- info@ilmasti.fi

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TTMATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Muistojen pöytä-Vapautemme hinta

Koivistojuhlilla Labdessa oli Lottanäyttely-osastolla koskettava muistojenpöytä.

Valkoisella lottaliinalla peitetty pöytä, jonka päällä kuusenhavuja ja "Vapautemme hinta"-kirja avoimena Koiviston sankarivainajien kohdalta. Tämän pöydän äärellä viivähti moni vierailija viettäen tovin herkissä muistoissaan. Kuka löysi isänsä, kuka veljensä, kuka ukkinsa, poikansa jne kirjan sivuilta.

Herkkiä hetkiä kokivat näin ollen myös näytteilleasettajat. Surutyötä tehdään vielä vuosikymmenien jälkeenkin ja muistot eivät koskaan himmene, niinkuin laulussakin sanotaan.

Vietämme taas 30.11 Talvisodan alkamisen muistopäivää ja 6.12 Suomen itsenäisyyspäivää, joten on aika muistella menneitä sankarivainajiamme, jotka tekivät kaikkensa, jopa elämänsä uhraten

Isänmaamme itsenäisyyden eteen. Meidän jälkipolvien täytyy muistaa kiittää ja kunnioittaa heitä, jotka ovat mahdollistaneet meille elämän vapaassa Suomessa.

Koivisto-seuran sihteeri Virpi Huhtanen löysi kirjan sivulta

äijänsä kuvan. Virpin vietti hiljaisen hetken pöydän äärellä ja haki myöhemmin myös perheensä hiljentymään ukin muistoksi. Kaunis tapa siirtää sukuhistoriaa jälkipolville.

Pöydän somistekivet ja "hapa-

Kuvassa pari pääskysenpesää Koiviston kirkonseinässä.

ripuut" sekä joutsenessa ollut hiekka oli haettu Koivistolta Tervahartialan rannasta tänä kesänä.

Yhdistyksemme Rauha-nukke juhlatunnelmissa. "Osallistuimme pöydän kattauskilpailuun ja Rauha sai komennuksen pöytää vahtimaan".

Terttu Ravi

Turun ja ympäristön Koivistolaiset viettivät pikkujoulua Turussa Birgittalaisluostarin tiloissa 3.12.2011

Tilaisuuteen osallistui noin 70 henkilöä. Tunnelma oli jouluinen, joskin vallitseva keli oli poikkeuksellisen kesäinen.

Puheenjohtaja Matti kertoi traagisen tarinan isoisänsä joulun kirkkomatkasta Kovistolla, jossa paluumatkalla kirkolta Saarenpään kolme hevosta putosivat jäihin. Onnella ja osaamisella kaikki saatiin kuitenkin pelastettua.

Juhlan tunnelma oli harras, lämmin ja joulupöydän luomukattaus oli erittäin maittava ja perinteinen, vaikka emännät olivatkin kaikki kotoisin hieman kauempaa (Intia). Pöydästä löytyivät laatikot, rosollit, lihahyytelöt, kalat ja kinkut. Jälkiruoaksi nautimme vielä riisipuuroa ja sekahedelmäkeittoa (väskynäsoppaa), sekä tietysti kahvia ja kakkua.

Ero huolehti järjestyksestä ja puheenpidosta ja Jaalamiehet huolehtivat musiikista. Laulujen mukana oli myös mukava laulu ker-

toen koivistolaisista perinneruoista.

Paikalle yllättäen ilmestynyt joulupukki ilahdutti yleisöä, haasteli menneitä ja ihastui Koiviston Seilipaait -peliin ja intoutui muistelemaan menneitä aikoja Koivistolla.

Pikkutontut jakoivat kaikille kilteille pienet paketit.

Hyvää Joulua
Jorma Kallonen

Vanhan Suomen liittäminen Uuteen Suomeen 1812

Näinä päivinä tulee kuluneeksi 200 vuotta siitä, kun Vanha Suomi liitettiin Uuteen Suomeen. Aleksanteri I allekirjoitti asiaa koskevan julistuksen 23. päivänä joulukuuta 1811 kahtena kappaleena, toinen Venäjää ja toinen Suomea varten. Liittäminen tapahtui 1.1.1812. Tapahtuma oli tärkeä koko Suomelle, mutta erittäinkin palautetuille alueille.

Julistuskirjassa keisari määräsi, että ”Vanhalla ja Uudella Suomella on tästä lähtien oleva yhteinen nimitys Suomenmaa” ja ”niinkuin Suomen läänit on entinen Suomen kuvernementtikin tästä lähtien oleva sen korkeimman Hallituksen käskynalainen, jonka Me olemme tälle maalle asettanut.” Alueen nimeksi tuli Viipurin lääni ja sen asukkaista kaksi tuli nimittää jäseniksi Suomen hallituskonseljiin ja yksi Turun hovioikeuteen. Kirkollisesti alue liitettiin Porvoon hiippakuntaan. Läänistä kertyvät valtion tulot määrättiin suoritettavaksi Suomen valtionrahastoon. Suomen konseljin asiaksi uskottiin järjestää läänin hallinto samanlaiseksi kuin muissa lääneissä. Lisäksi keisari määräsi valittavan komitean, joka Viipurin läänin maaherran johdolla tutkii läänin tilan ja tekee tarvittavat toimenpide-ehdotukset.

Liitetyn alueen Venäjä oli saanut kahdessa osassa, Uudenkaupungin rauhassa 1721 ja Turun rauhassa 1743. Suomen valloituksen jälkeen Venäjällä alettiin puhua Vanhasta (venäläisestä) ja Uudesta (ruotsalaisesta) Suomesta.

Aleksanteri I oli jo hallitus kautensa alussa, yhdessä uudistusmielisen Mihail Speranskin kanssa, suunnitellussa Venäjällä välttämättömiä uudistuksia, kiinnittänyt huomiota myös Vanhan Suomen hallinnon uudistamiseen.

Muuttuneessa tilanteessa eräät kaukonäköiset suomalaiset alkoivat toimia. Tammikuussa 1808, ennen Venäjän hyökkäystä, Yrjö Maunu (Göran Magnus) Sprengtporten, joka oli jo pari vuosikymmentä ollut Venäjän palveluksessa, jätti keisarille mietintönsä ”Suomessa syntyneen venäläisen sotilaan mietteitä”, jossa hän Suomen aseman järjestelyjen lisäksi ehdotti Uudenkaupungin ja Turun rauhoissa menetettyjen alueiden liittämistä Suomeen.

Myös Speranski, joka oli Haminan rauhan jälkeen määrätty esittelemään Suomen asiat keisarille, suositteli jo 1809, että Viipurin kuvernementin asiat uskotaisiin Suomen asiain komission käsiteltäviksi.

Seuraavaksi Kustaa Mauri (Gustaf Mauritz) Armfelt, vieraillessaan Suomessa ja Pietarissa, jätti kesällä 1810 keisarille ”nöyrän selonteon Suomen oloista”, jossa

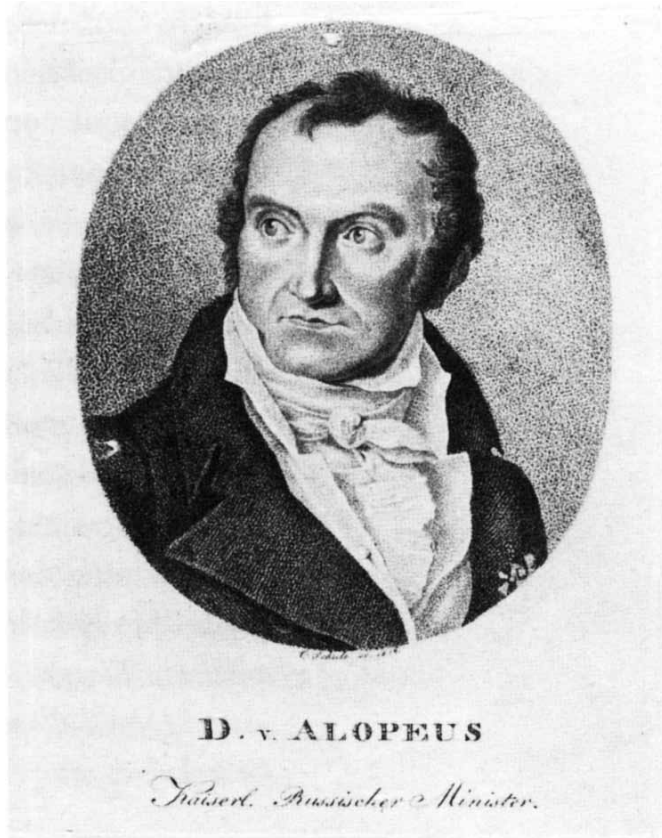
hän ehdotti Suomen osien yhdistämistä ja suomalaisista virkamiehistä koostuvan viraston perustamista Pietariin. Tämä toteutuikin 1811 ja Armfelt oli sen ensimmäinen esimies. Aikaisemman komission jäsenet olivat pääasiassa venäläisiä ja Baltian saksalaisia.

Mielenkiintoista on, että Armfelt vasta maaliskuussa 1811 ilmoittautui Venäjän Tukholman lähetystössä ja vannoi uskollisuudenvalan Aleksanterille. Pietariin hän siirtyi toukokuussa ja tapasi keisarin. Jo tässä audienssissa keisari lupasi yhdistää Vanhan Suomen Uuteen Suomeen ja ”antaa

sille saman valtiosäännön ja samat vapauden muodot.” Kuitenkin hän teetti Armfeltilla vielä asiasta muistion, jonka valtakunnanpuvosto hyväksyi 6.11. kokouksessa, jossa keisarikin oli mukana osallistuen keskusteluihin.

Sprengtportenin ja Armfeltin lisäksi kolmaskin suomalainen työskenteli liittämisen puolesta. Hän oli David Alopaeus, diplomaatti, jolla oli vaikutusvaltaa Venäjän hovissa. Sodan sytyttyä 1808 hän oli Venäjän lähettiläänä Tukholmassa ja sai siellä tylyn kohtelun. Hänet vangittiin kotiarestiin ja myöhemmin karkotettiin maasta. Ehkä hyvityksenä kohtelusta Davidin vaikutusvalta hovissa lisääntyi ja lisäksi Venäjä muutti sodan päämäärän. Aluksi Aleksanterin pyrkimys oli täyttää velvoituksensa pakottaa Ruotsi mukaan mannermaasulkemukseen, nyt julistettiin, että

David Alopaeus, keisarillinen Venäjän ministeri. C. Schülen pistegravyyri vuodelta 1816. Museovirasto

Matti Ruotsalainen

tarkoituksena on valloittaa Suomi. Alopaeuksen asema hovissa olikin vuosina 1808-1812 hyvin vahva ja hän työskenteli, tavallaan kullisseissa, synnyinseutunsa puolesta. Hän oli syntynyt Viipurissa ja hänen sukunsa oli vaikuttanut siellä. Hänen isänsä ja isoisänsä olivat aikanaan toimineet Viipurin tuomiorovasteina. Jotkut historiantutkijat ovat pitäneet häntä liittämisen alulle panijana ja onpa häntä pidetty jopa Suomen kansallisvaltion visioijana, koska hän Vanhan Suomen liittämisen lisäksi Venäjän rauhanneuvottelijana Haminassa 1809 puolsi koko Länsipohjan saamista Suomen suuriruhtinaskuntaan. Alopaeus oli saanut Keski-Euroopassa parhaan mahdollisen diplomaatin koulutuksen ja siellä hänen myöhempi uransa Venäjän palveluksensa oli loistelias.

Yhdistämisen perussyyinä oli-

Vanhan Suomen takapajuiset, jopa surkeat olot Ruotsin puoleisiin verrattuna. Jo Pohjan sodan aikaiset sotatoimet olivat johtaneet alueen huomattavaan köyhyyteen. Muunmuassa Viipurin tervanvienti väheni jyrkästi, kun tuotantoalue jäi ”ruotsalaiselle” puolelle. Myöhempi tutkimus on tosin lieventänyt asiaa. Uskon kuitenkin, että alueelliset erot olivat suuret, johtuen siitä kuinka kauan alue oli kuulunut Venäjään. Pähkinäsaaren rauhasta 1323 Kymenkartanon alue oli kuulunut Venäjään 70 vuotta, Länsi-Kannas ja Viipurinlahden länsiosa 100 vuotta ja Laatokan-Karjala lähes 400 vuotta.

Toisena suurena asiana oli lahjoitusmaakysymys. Tsaarit ja koivat suosikeilleen alueita, joilla talonpoikia kohdeltiin lähes maorjien tavoin. Koivistollakin venäläinen, hollantilaissyntyinen

Cornelius Cruys sai 1720 lahjoitusmaana, 1728 maakirjan mukaan 165 tilaa.

Myös sotaväen majoittaminen oli raskas rasitus. Vanhaan Suomeen sijoitettiin suuria joukko-osastoja, jotka talonpoikien oli elätettävä ja majoitettava.

Yhdistäminen aloitettiin kirkon piiristä. Keisari kirjoitti heti valtakunnanpuvoston kokouksen jälkeen Porvoon piispalle Magnus Jakob Alopaeukselle (David Alopaeuksen serkku), että Viipurin kuvernementti liitetään hänen hiippakuntaansa ja toivoi, että ”Te heti, kun vuodenaika sallii, lähdette tarkastamaan Vanhan Suomen tärkeimpiä seurakuntia.” Armfelt kirjoitti välittömästi piispalle ja toivoi, että tämä tarkastaa kaukaisemmatkin seurakunnat, koska ”Vanhassa Suomessa asuvien Suomen alamaisten moraalisena tilan kohentamiseksi on tehty kovin vähän ja Vanhan Suomen asukkaiden siveellisyys kaipaa useammassakin suhteessa toimia.” Koivistolla piispa suoritti tarkastuskäynnin joulunpyhinä 1811.

Parikymmentä vuotta aikaisemmin Magnus Alopaeuskin oli esittänyt alueiden palautusta. - silloin tosin Ruotsin yhteyteen. Nimitettiin kun Kustaa III oli heinäkuussa 1788 saapunut Porvooseen aloittaakseen sotansa Venäjää vastaan, Alopaeus, silloinen teologian lehtori, toivotti kuninkaalle menestystä vapauttaa vanhat Ruotsin provinssit Venäjän valtikan alta ja liittää ne emämaahan niin, että luterilaiset uskonveljet, maanmiehet ja sukulaiset uudelleen tulisivat kuulumaan valtakuntaan. Samoista syistä 1812 tapahtunut yhdistyminen oli hänelle luonnollinen ja toivottava.

Turun rauhassa 1743 Venäjään liitettyllä alueella noudatettiin Ruotsin 1734 lakia, kun taas suuremmissa osassa muuta Vanhaa Suomea sovellettiin vanhaa Ruotsin maalakia vuodelta 1440, tosin monilla venäläisillä säädöksillä täydennettynä. Erikoista on, että Kymenkartanon provinssissa seurattiin varsin tarkasti myös Ruotsin valtiopäivien sodan jälkeen antamia säädöksiä.

Viipurin läänin maaherraksi nimitettiin varma uuden suunnan kannattaja, Carl Johan Stjernvall (Aurora Karamzinin isä). Hän toimi läänin ongelmia selvittävän komitean puheenjohtajana ja hänen johdollaan uudistukset aloitettiin.

Vanha Suomi ”ruotsalais-suomalaisistettiin”. Kaikki virkamiehet, venäläiset ja Baltian saksalaiset, jotka eivät osanneet ruotsia, saivat välittömästi erota ja tilalle tuotiin ”ruotsalaisesta Suomesta” ruotsia taitavia virkamiehiä.

Vaikeuksista ei yhdistäminen

Patala kutsuu – oothan siekii mukana joukossa?

toteutunut. Katkeruutta synnytti, kun ”voittajat” joutuivat riippuvaisiksi ”voitettujen” hallinnosta. Lahjoitusmaakysymys oli vaikein asia. Valituksia esitettiin jatkuvasti niin kartanonherrojen kuin talonpoikien taholta. Venäjän aateli kohdisti katkeruutensa erityisesti Suomen oikeuslaitokseen. Tämän johdosta Suomessa pelättiin koko oikeusjärjestyksen olevan vaarassa ja niinpä esimerkiksi Robert Henrik Reh binder esitti vuonna 1822, että osa Viipurin läänistä palautettaisiin takaisin Venäjän yhteyteen. Keisari ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotusta.

Yhdeksänkymmentä vuotta myöhemmin Viipurin läänin reuna-alueet olivat jälleen vaarassa. Elokuussa 1911 Venäjän ministerineuvosto päätti, että Kivennavan ja Uudenkirkon kunnat liitetään Suomen suuriruhtinaskunnasta Venäjään. Suunnitelman takana oli Suomen venäläistämisen pääarkkitehtina tunnettu Venäjän pääministeri Pjotr Stolypin. Tämä suunnitelma kaatui vajaan kuukauden kuluttua tapahtuneeseen Stolypinin murhaan.

Liittämisen johdosta Suomen väkiluku lisääntyi viidenneksellä ylittäen miljoonan rajan. Silvottu Suomen talousalue yhtenäistyi ja luonnolliset liikenne yhteydet palautuivat, sivistyskulttuuri rikastui, läänin asukkaat saavuttivat Suomen kansalaisen aseman ja alue palautui pohjoismaiseen yhteiskuntaan.

Jos Vanhaa Suomea ei olisi yhdistetty 1812 Suomen suuriruhtinaskuntaan, olisi alue, Koivisto mukaanlukien, kuulunut vielä seuraavan sata vuotta Venäjään ja missä itsenäisen Suomen raja olisi ollut kaakossa vuonna 1917?

Merkityksellisestä tapahtumasta saamme olla kiitollisia kaukonäköisille suomalaisille Sprengtportenille, Armfeltille ja Alopaeukselle sekä uudistusmieliselle venäläiselle Speranskille sekä tietenkin liittämiseen suostuneelle Aleksanteri I:lle.

Hannu Veijalainen

Tietolähteet:
Suomen historian pikkujättiläinen
Einar W. Juva-Mikko Juva:
Suomen kansan historia
Kari Tarkiainen:
Valtakunnan vaihdos 1809
Osmo Jussila: Suomen suuriruhtinaskunta 1809-1917
Oiva Turpeinen: Keisarin maa
Matti Klinge: Keisarin Suomi
K. W. Hoppu-Erkki Kansanaho:
Koivisto

Patalan kujasilla kuuluu lasten nauru, mäntykangas tömisee paljaiden jalkojen alla, mummot tietävät parhaat konstit parantaa kaatuneen polvet ja äidiltä löytyy aina pientä askareta.

Patalan miehet perivät ammatit isiltään, kyntävät merta laivoissa, jotka on rakennettu oman kylän tai pitäjän varveilla. He tekevät kauppaa ja viipyvät kaukaisilla merillä.

Talvella Patalan lapset laskevat kilikalla, hiihtävät kouluun, naiset laskevat, riittääkö vilja ja äijät ja mummot vetävät villaista tiukemmin ylleen. Miettivät kaikki, miten miehet ja nuoret putkilla pärjäävät, kuuntelevat sivukorvalla, yltyykö myrskyksi ja repeäkö railo.

Jouluaamuna aikaisin valjastetaan Patalassa hevoset, varustetaan vommel kulkusella ja rekeen pakkaudutaan vällyn alle. Hiljaa lumen natistessa reet asettuvat paikoilleen kujasilla muodostuvaan jonoon ja komeasti ajetaan letkassa kirkolle salmen yli.

Kirkkosalin valot ja korkeus häkellyttävät pientä väkeä, ja unikin vähän painaa silmää. Loppuvirteen yhtyvät kaikki ja kirkko aivan kuin paisuu. Nyt nopeasti rekeen ja kohta hurjasti kisaten miehet ohjaavat hevoset rekineen jäätietä omaan kotiin. Iloinen, naurava kirkkoväki pölähtää punaposkisina sisälle lämpimiin tupiin ja rauhoittuu joulupäivän viettoon.

Patalan kyläkirja

Patalan kyläkirjaan on saatu mukavasti kokoon aineistoa. Nyt työ on edistynyt toimitus- ja taittovaiheeseen. Joihinkin taloihin toivotaan vielä muisteloja ja valokuvia.

Hovimäeltä: Pullin Sulon ja Elman Vaapukkamäki, Aukusti ja Kerttu Vesalaisen ja Loviisa Vesalaisen talot.

Syrjälästä: Jalmari ja Liisa Soinin perhe, Laitisen Adelen Lounatpelto, Pönnin kauppa, Viipurin osuusliikkeen hoitaja Robert ja Pauliina Laitinen, Aleksanteri ja Olga Kaukiaisien Myllymaa, Tanskasen Ida ja poika Unto Papinmaan talosta ja Kuivamäen talon Pullit, Saimi ja Toimi.

Yläkylästä: Väinö ja Selja Suutari Päivölästä, August ja Lydia Ruottu sekä Uuno ja Bertta Ruottu, Uuno ja Helvi Kaukainen Kotisyrjästä. Puutarhuri Robert ja Iida Pursiainen Suosyrjästä, merimies Toivo ja Helmi Soini ja Paavo ja Lilja Talo Leppämäestä.

Talviapajat ja Hutko: Teurastaja Woldemar ja Emma Torvasti sekä Armas ja Lahja Torvasti, Arvo ja Vieno Sorvali, Juho ja Iida Tölkö, Konsta ja Hanna Hallikainen, Toivo ja Siviä Hallikainen, Toivo ja Bertta Kaukainen, Julia Torvasti (s. Leipäsäkki), kalastaja Juho ja Iida Ämmälä, Manu ja Lempi Takki, August Kukko Anolasta ja Tahvo ja Vendla Ruottu Anttolasta.

LeoRuotto verkoilla

Pyydämme ottamaan yhteyttä jos...

Pyydämme ottamaan yhteyttä, jos olette näiden patalalaisten jälkipolvia tai teillä on muistoja näistä taloista ja niissä asuneista henkilöistä tai perheistä. Kaikki valokuvat, joissa on patalalaisia henkilöitä ovat toivottuja. Työryhmässä saatetaan tunnistaa kuvien henkilöitä.

Tea Itkonen

Yhteydenottojanne odottaa:

Anja Talo-Lehto
puh. 040 766 0497
anjatale@gmail.com

Tea Itkonen
puh. 040 557 4223
tea.itkonen@artea.fi

Lempi, Hanna ja Sivia

Lehtolan keinussa

Tääl' tapahtuu

Kissa onkin kana

Marraskuisessa Viestissä oli Turun ja ympäristön Koivistolaisten 50-vuotisjuhlasta kertoneeseen tarinaan jäänyt virhe.

Messityttöjen loruilussa taustalla oli Alli Myllyniemen keräämä kirja ”Meil oli enne musta kana”, ei kissa.

Tällä palstalla julkaisemme onnitteluja. Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi. Muussa tapauksessa disketti, CD-levy, postikortti tai valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel & Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Turun Ja ympäristön Koivistolaiset

Kiitämme kaikkia toiminnassa mukana olleita. Kiitos myös kaikille muistaessanne meitä yhdistyksemme täyttäessä 50 vuotta.

Uusivuosi 2012 ja uudet kujeet. Tervetuloa mukaan toimintaamme.

Toimintamme alkaa Kajuutassa:

Messityöt aloittavat maanantaina 9.1.2012 klo 13 ja siitä eteenpäin joka kuukauden ensimmäinen maanantai klo 13 Jaalamiehet aloittavat 12.1.2012 torstaina klo 14 ja siitä eteenpäin joka torstai paitsi viikolla jolloin on kajuutta ilta. Vuoden ensimmäinen kajuutta ilta on tiistaina 17.1.2012 klo 17. Kajuutta iltaa vietetään jokaisen kuukauden kolmantena tiistaina alkaen klo 17.

Pankaaha päivämäärät muistiin jotta saadaan toiminta mukavasti käyntiin ja jos et ole vielä mukana ollut uskallat varmasti tulla. Jos et kerkiä ensimmäiseen lähtöön niin seuraava päivä saattaa jo soppii varmasti.

Saarenpään Hilskojen sukuseuran hallitus toivottaa jäsenilleen sekä heidän perheilleen siunattua joulurauhaa.

Onnea ja terveyttä tulevalle vuodelle!

Härkäläläisten kanssa Koivistolle 6.-8.7.2012

Pe ohjelmaa Viipurissa
La päivä Koivistolla toiveiden mukaan
Su ostospäivä Viipurissa

yöpymiset Viipurin Druzhbassa

Kylätoimikunta

Härkäläläiset nuutti-nyyttarit

14.1.2012 klo 13 - 16
Karjalatalo Sortavala-sali, Käpylänkuja 1 Helsinki

Aiheena **lapsuus ja nuoruus koivistolla**
Kädentyöt, leikit, laulut, harrastukset.....
(keräämme aineistoa kesän 2012 Koivisto-juhlille)
Tuo muistoja tullessais

Talo tarjoaa juomat, tuo sinä syötävää mukanssi

Härkälän kylätoimikunta ja
Helsingin koivistolaiset

Muistatko leikkejä?

Perinnetoimikunnan leikkiperinnekeräys on loppusuoralla. Projektin loppuunsaattamiseksi mukaan on lupautunut Turun yliopiston tutkija Leena Rossi, joka on aikaisemminkin tutkinut koivistolaista elämänmenoa.

Leikkejä on jo löytynyt aika lailla mm. haastatteluina sekä Suomen Kirjallisuuden Seuran kokoelmista, mutta ehkäpä juuri sinulla on muistissasi leikki tai peli, jota ei vielä ole tallennettu. Jos haluat osallistua tähän leikkiperinteen tallentamiseen leikillä, jota muistat tai tiedät Koivistolla leikityn, ota piakkoin yhteyttä perinnetoimikunnan puheenjohtajaan tai sihteeriin. Tavoitteena on saada kerättyä aineisto julkaistua vuoden 2012 aikana.

Perinnetoimikunta

Pj Jorma Simola
Proomukatu 6 A 14
15140 Lahti
p. 040-5649341
jorma.simola@pp1.inet.fi

siht. Rauni Rokka
Rämsööntie 967
37350 Rämsöö
p. 040-5060314
rauni@ramsoo.fi

Hailiserpaa ja merirosvoja

Sisämaan Pornainen muuttui rannikkopitäjäksi ainakin yhden päivän ajaksi, kun Vatnuorin kyläyhdistys järjesti koivistolaisille hailiserpaa useamman kattilallisen. Ja kyllä kalasoppa maistui puolensataiselle vieraiden joukolle.

Merellisten makujen nälkää kehiteltiin kuuntelemalla ensi alkuun Yrjö Kaukiaisen esitelmää kirjastaan. Miten kuuliainen ja kunnollinen saariston väki saattoi nousta lakia vastaan ja ryhtyä rantarosvoiksi. Kaukiaisen kirja Rantarosvojen saaristo – Itäinen Suomenlahti 1700-luvulla vastaa

tähänkin kysymykseen. Haaksiriikoista ajelehtimaan joutunutta ja rantaan ajautuvaa tavaraa pidettiin saaristossa yleisesti yhteisenä ja sille kuuluvana joka meren aarteet rannasta löysi. Kirja on ainakin tällä hetkellä kustantajalta loppu, mutta saattaa olla, että kirjakaupoista vielä jokusen kappaleen voi löytää.

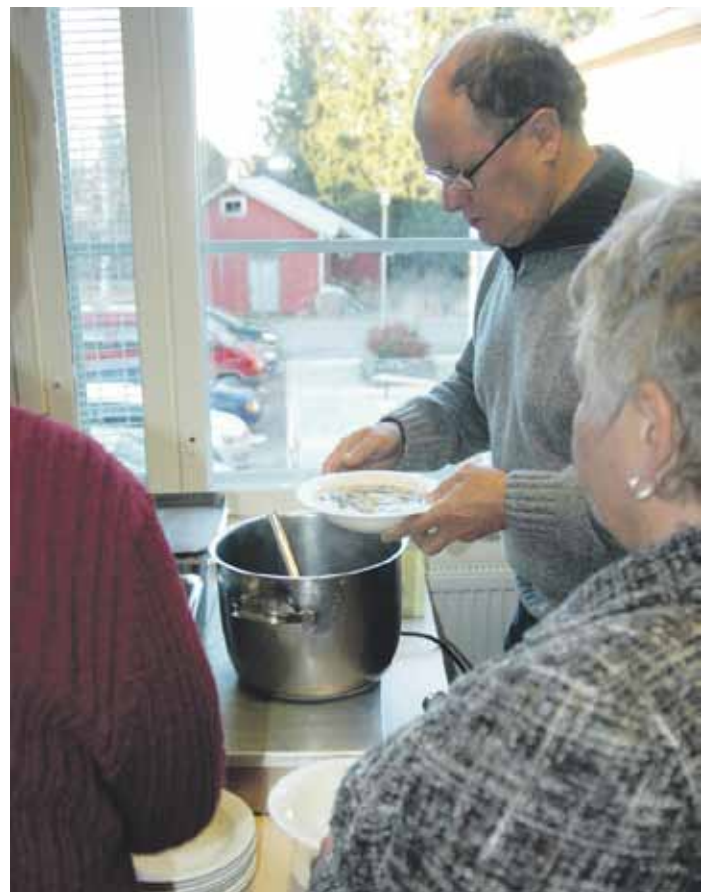
Perinnetietoon perehdyttiin pelaamalla. Tapani Hovi kertoi 3 historiallisen lautapelin synnystä. Koiviston Seilipaait ja Haparia Hailiverkoilla 1 ja 2 peleihin pelisäännöt ja historiaosuuden

on laatinut Hovi ja grafiikan on tehnyt Jorma Kallonen. Peliä voi tilata sähköpostitse osoitteesta op.lehto@phnet.fi.

Pelissä yhdistyy hauska ja innostavalla tavalla sekä perinnetietoa, koivistolaista huumoria ja yhdessä pelaamisen iloa. Tämän pelilaudan ääressä on sukupolvien helppo kohdata. Oikein odotan, että joulupyhien aikana paketeista puretut pelit saadaan käyttöön ja pääsemme Pulliniemeen lastaamaan apajilla käymään.

Tapani Hovi, Yrjö Kaukiainen, Jorma Kallonen ja hienot Koiviston historiaa tutuksi tekevät teokset.

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi